

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

4238
12-12-18

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Τροποποίηση του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες στον κόλπο Καλλονής Λέσβου»

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 31722/04-11-2011 (ΦΕΚ 2505 Β'), με την οποία εγκρίθηκε το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες:

- Ο κόλπος Καλλονής χαρακτηρίζεται ως Περιοχή Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΑΥ) με περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης στην οστρακοκαλλιέργεια
- Από παλαιότερες μελέτες είχε προβλεφθεί η έγκριση δυο Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) εντός του κόλπου Καλλονής για την καλλιέργεια οστράκων και μιας ΠΟΑΥ νότια του Ακρωτηρίου Κέφαλος για την καλλιέργεια ιχθύων.

Σε προηγούμενη Ερώτηση, στις 19-01-2017 (Α.Π.: 2728/20-01-2017), είχαμε μεταφέρει την ανησυχία της τοπικής κοινωνίας και των αλιευτικών συλλόγων, οι οποίοι ζητούσαν:

- την επανεξέταση και την τροποποίηση του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες,
- το πάγωμα κάθε ενέργειας για την εγκατάσταση νέων μονάδων υδατοκαλλιέργειας στους κόλπους Καλλονής και Γέρας,
- την αναστολή της λειτουργίας της υφιστάμενης οστρακοκαλλιέργειας στον κόλπο Καλλονής ή τουλάχιστον τη λειτουργία της υπό τη στενή και αποτελεσματική επίβλεψη των αρμόδιων υπηρεσιών.

Με την Α.Π.: 204/21-02-2017 απάντησή του, ο υπουργός Π.Ε.Ν. δεσμεύτηκε ότι η αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Σχεδίου θα περιελάμβανε δημόσια διαβούλευση, ώστε να εντοπιστούν οι αδυναμίες του τρέχοντος Ειδικού Πλαισίου ώστε το νέο πλαίσιο να αποτελέσει εργαλείο για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής προς όφελος των κατοίκων της και του φυσικού περιβάλλοντος.

Με την παρούσα Ερώτηση, επιθυμούμε να επαναφέρουμε το ζήτημα, καθότι βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη η αναθεώρηση του Σχεδίου, ενώ το υφιστάμενο καθεστώς παρέχει τη δυνατότητα λειτουργίας στην ήδη εγκατεστημένη μονάδα οστρακοκαλλιέργειας αλλά και εγκατάστασης νέων. Υπό αυτές τις συνθήκες, διαφαίνεται ο κίνδυνος παγίωσης καταστροφικών καταστάσεων για το θαλάσσιο οικοσύστημα, για την τοπική κοινωνία και ιδιαίτερα την ακμάζουσα επαγγελματική ομάδα των αλιέων (400 αλιευτικά σκάφη και 1500 με 2000 εργαζόμενοι) που δραστηριοποιείται και ζει από τα αγαθά του εν λόγω κόλπου.

Ο θαλάσσιος χώρος του κόλπου είναι μια περιοχή ιδιαίτερης οικολογικής αξίας, επειδή περιλαμβάνει μεγάλες εκτάσεις με τραγάνες – υβώματα στα οποία αναπτύσσονται σημαντικά

οικοσυστήματα, μοναδικά περιβάλλοντα στον κόσμο, τα οποία λειτουργούν ως ιχθυογεννητικοί τόποι για την τσιπούρα, τα μπαρμπούνια, τα κεφάλια, τις σουπιές κ.α. Εξάλλου, η πλούσια χλωρίδα και πανίδα του κόλπου αποτελεί αντικείμενο μελετών και διερεύνησης και από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ). Οποιαδήποτε διαταραχή της περιοχής αυτής θα έχει ανυπολόγιστες συνέπειες στη ζωή του κόλπου και κατά συνέπεια στην τοπική κοινωνία.

Επιπρόσθετα, ο εν λόγω κόλπος έχει χαρακτηριστεί ως ευτροφικός, μια κλειστή θάλασσα με μεγάλο χρόνο ανανέωσης των υδάτων του.

Επίσης, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο κόλπος της Καλλονής είναι ήδη υπερπλήρης σε όστρακα που φύονται φυσιολογικά, αλιεύονται σε συγκεκριμένες και καθορισμένες περιόδους και προστατεύεται με την οστρακανάπαυση η οποία εξασφαλίζει εδώ και δεκαετίες την οικολογική του ισορροπία.

Εν τέλει, ο κόλπος της Καλλονής είναι ένα πολυσύνθετο θαλάσσιο και χερσαίο οικοσύστημα με πολύ σημαντικές και ευαίσθητες οικολογικές ισορροπίες που χρήζει προστασίας. Για το λόγο αυτό σημαντικές θαλάσσιες και χερσαίες περιοχές του έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 με ειδικά καθεστώτα προστασίας της τοπικής πανίδας και ορνιθοπανίδας (310 είδη), εκ των οποίων κάποια είναι απολύτου προστασίας και επαπειλούμενα.

Πέραν όλων των ανωτέρω, όλη η περιοχή του κόλπου της Καλλονής που δεσμεύεται από το ειδικό χωροταξικό για οστρακοκαλλιέργειες είναι και ιδιαίτερου αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, δεδομένου ότι υπάρχουν ενάλιες αρχαιότητες, αρχαία λιμάνια (Σκαμνιούδι - Αλικούδι) και ποντισμένοι οικισμοί (αρχαία Πύρρας κ.λπ.). Συνεχώς, ανακαλύπτονται νέα αξιολογικά ευρήματα στην εν λόγω περιοχή (π.χ. Ροδαφνούδια Λισβορίου).

Κατά συνέπεια, δεδομένων των οικολογικών χαρακτηριστικών του, καθώς και της μεγάλης οικολογικής και κοινωνικής του αξίας, ο κόλπος Καλλονής δεν δύναται να δεχτεί άλλες πιέσεις όπως αυτές των δραστηριοτήτων εντατικής οστρακοκαλλιέργειας, οι οποίες αναμένεται να διαταράξουν την οικολογική ισορροπία του, με ανυπολόγιστες συνέπειες στο οικοσύστημα το ίδιο αλλά και την τοπική κοινωνία που ζει και εξαρτάται πολλαπλώς από αυτό. Ενώ, είναι βέβαιο ότι θα παρενοχλεί την αρχαιολογική έρευνα και ενδέχεται να προκαλέσει και καταστροφές στα ήδη γνωστά ευρήματα.

Πρέπει να γίνει απολύτως κατανοητό ότι ανακύπτουν σοβαρά ζητήματα αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των μονάδων που προκρίνονται από το ισχύον ειδικό χωροταξικό και της παραδοσιακής αλιείας, αφού οι μονάδες αυτές:

- θα κατέχουν κατ' αποκλειστικότητα περιοχές του κόλπου, όπου βρίσκονται τα πλούσια αποθέματα οστράκων, αποκλείοντας από αυτές τους παραδοσιακούς αλιείς,
- θα καταλαμβάνουν ζωτικό θαλάσσιο χώρο υποβαθμίζοντας την ιχθυογεννητική λειτουργία του κόλπου και την αλιεία,
- θα ενισχύονται οικονομικά με επιδοτήσεις που δεν θα δικαιούνται όσοι ασχολούνται με την παραδοσιακή αλιεία,
- θα έχουν τη δυνατότητα αποθήκευσης οστράκων στις περιοχές που θα τους έχουν παραχωρηθεί και άρα θα μπορούν να αλιεύουν μεγάλες ποσότητες από τα φυσικά αποθέματα του κόλπου και να τις εμπορεύονται σε καλύτερες τιμές κατά την περίοδο οστρακανάπαυσης, παρουσιάζοντάς τις ως παραγωγή τους και ακυρώνοντας ουσιαστικά και την περίοδο μη αλιείας και αναγέννησης των οστράκων.

Όπως είχε ήδη επισημανθεί στην προηγούμενη Ερώτηση, το 2017, οι εν λόγω επιπτώσεις έχουν ήδη εμφανιστεί με τη λειτουργία εταιρείας οστρακοκαλλιέργειας, η οποία από το 2006 δραστηριοποιείται στην περιοχή και η οποία έως σήμερα δεν έχει προβεί σε οστρακοκαλλιέργεια

αλλά συλλέγει και εμπορεύεται τα όστρακα που φύονται φυσικά στον κόλπο, τα οποία αποθηκεύει και πουλά και κατά την περίοδο οστρακανάπαυσης, όπως έχει βεβαιωθεί από ελέγχους της κτηνιατρικής υπηρεσίας. Εξάλλου, η συγκεκριμένη επιχείρηση δεν έχει άδεια λειτουργίας και κωδικό αριθμό έγκρισης, ενώ είναι αμφίβολο αν αποδίδει και τα δέοντα στο κράτος.

Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι:

1. Ο κόλπος της Καλλονής είναι ήδη υπερπλήρης σε όστρακα που φύονται φυσιολογικά, αλιεύονται σε συγκεκριμένες και καθορισμένες περιόδους και προστατεύεται από την οστρακανάπαυση που εξασφαλίζει τώρα και δεκαετίες την οικολογική του ισορροπία. Συνεπώς η ανάπτυξη νέων και αλλότριων δραστηριοτήτων οστρακοκαλλιέργειας δεν θα ενισχύσουν την τοπική οικονομία, αλλά θα είναι και επικίνδυνες για αυτή, για την κοινωνία και το φυσικό περιβάλλον.
2. Ο κόλπος Καλλονής, με τα αξιόλογα οικολογικά χαρακτηριστικά του και τη μορφολογία του, μια κλειστή θάλασσα με μεγάλο χρόνο ανανέωσης των υδάτων του, δεν δύναται να δεχτεί άλλες πιέσεις όπως αυτές των δραστηριοτήτων οστρακοκαλλιέργειας που προκρίνονται από το ισχύον Ειδικό Χωροταξικό.

Ο Κόλπος Καλλονής πρέπει να προστατευτεί, με τον αποχαρακτηρισμό του ως Περιοχής Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών στο αναθεωρημένο Ειδικό Χωροταξικό και τη μη εφαρμογή του ισχύοντος.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

σε ποιες ενέργειες θα προβούν ώστε άμεσα να ανατραπεί αυτή η επικίνδυνη κατάσταση που έχει διαμορφωθεί, σε βάρος της οικολογικής ισορροπίας του κόλπου Καλλονής και του εξαρτώμενου χερσαίου χώρου του, καθώς και των αρχαιοτήτων που υπάρχουν εκεί και των εύρωστων επαγγελματικών ομάδων που ζουν από τους φυσικούς πόρους του; Και, συγκεκριμένα:

- Σκοπεύουν να αναστείλουν τις άδειες που φιλοδοξούν να λειτουργήσουν στο πλαίσιο της ισχύουσας ΚΥΑ;
- Θα εξαιρέσουν τον κόλπο της Καλλονής από το αναθεωρημένο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Υδατοκαλλιεργειών (ΕΧΠ-Υ);

Οι ερωτώντες βουλευτές

Πάλλης Γεώργιος

Ιγγλέζη Αικατερίνη

Καρακώστα Ευαγγελία (Εύη)

Καφαντάρη Χαρά

Μουμουλίδης Θεμιστοκλής

Μπαλωμενάκης Αντώνιος

Ρίζος Δημήτριος

Σαρακιώτης Ιωάννης